

Dr Chris Llewelyn
Prif Weithredwr / Chief Executive

Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru
Welsh Local Government Association

Un Rhodfa'r Gamlas	One Canal Parade
Heol Dumballs	Dumballs Road
Caerdydd	Cardiff
CF10 5BF	CF10 5BF
Ffôn: 029 2046 8600	Tel: 029 2046 8600

Ein Cyf / Our Ref:

Dyddiad / Date: 06 Ionawr 2023

Gofynnwch am / Please ask for: Sharon Davies

Llinell uniongyrchol / Direct line: 07917275203

Ebost / Email: sharon.davies@wlga.gov.uk

Ymateb CLILC / CCAC i Jane Bryant AS

Diolch am eich llythyr, y Gweinidog Jane Bryant,

graddfa a natur trais, cam-drin, aflonyddu rhywiol neu gam-drin rhywiol tuag at staff ysgol ar draws lleoliadau a gynhelir yng Nghymru, boed hynny gan gydweithwyr, rheolwyr, rhieni neu ddisgyblion

Mae ysgolion yn cofnodi digwyddiadau ac mae awdurdodau lleol yn monitro'r rhain, ac felly mae awdurdodau lleol yn gallu nodi patrymau / clystyrau / cysylltiadau rhwng achosion a all dynnu sylw at bryderon o ran diwylliant neu nifer yr achosion a allai arwain at ymyriadau a blaenoriaethu hyfforddiant / ailhyfforddi.

Yn gyffredinol mae awdurdodau lleol wedi gweld cynnydd yn nifer y gwaharddiadau a gwaharddiadau parhaol dros y flwyddyn academaidd ddiwethaf. Mae cyfran fawr o'r rhain wedi bod mewn perthynas ag achosion o ymddygiad geiriol a chorfforol ymosodol tuag at staff gan blant.

Yn ogystal, mae adborth anecdotaidd gan ysgolion yn tynnu sylw at y ffaith fod tensiynau gan rieni tuag at ysgolion mewn perthynas ag addysg eu plant yn ymddangos yn fwy amlwg o'i chymharu â materion cyn y pandemig.

Nid yw awdurdodau lleol yn cyhoeddi data yn ymwneud ag achosion oherwydd sensitifrwydd y cynnwys, ond i helpu gyda'r ymholiad hwn ac i ddarparu ymdeimlad o raddfa, mae nifer o awdurdodau lleol wedi cytuno at ddibenion y cyfathrebiad hwn i ddarparu gwybodaeth ac enghreifftiau o arfer o dan gytundeb bod yr unigolyn yn aros yn ddienw:

Enghraifft 1:

Ers mis Ionawr 2020 (hyd at fis Tachwedd 2022) mae 196 o achosion wedi'u cofnodi mewn lleoliadau a gynhelir. Mae'r rhain yn bennaf yn ymwneud ag achosion o drais

gan ddisgyblion yn erbyn staff. Mae nifer o fathau o ddigwyddiadau sy'n codi dro ar ôl tro, ac mae'r rhain yn tueddu i fod yn bennaf mewn ardaloedd mwy difreintiedig. Mae digwyddiadau yn ymwneud â thrais corfforol gan rieni a staff eraill yn brin gyda llai na 5 o ddigwyddiadau wedi'u cofnodi ers mis Ionawr 2020.

Mae'r enghraifft hon yn dangos y lefel o ddata sydd ar gael, a rôl awdurdodau lleol o ran monitro ac ymyrraeth.

Enghraifft 2:

Mae graddfa a natur y trais (yn gorfforol ac nad yw'n gorfforol e.e. cam-drin geiriol) ar draws lleoliadau a gynhelir yng Nghymru yn cael ei gofnodi drwy ddefnyddio ffurflenni cofnodi digwyddiadau a ffurflenni Adrodd ar Drais yn y Gwaith.

Ystadegau Trais yn y Gwaith ar gyfer y cyfnod rhwng Gorffennaf a Medi 2022:

Cofnodwyd cyfanswm o 62 o ddigwyddiadau Trais yn y Gwaith yn y Gyfarwyddiaeth rhwng Gorffennaf a Medi 2022. Yn 61 o'r digwyddiadau, roedd yr ymosodwr yn ddisgybl lle'r oedd 55 ohonynt wedi digwydd mewn ysgolion cynradd, 1 mewn ysgol uwchradd a 5 mewn ysgolion arbennig.

Categori'r Digwyddiad Treisgar	Rhwng Gorffennaf a Medi 2022	Rhwng Gorffennaf a Medi 2021	Rhwng Gorffennaf a Medi 2020
Ymddygiad Gwrthgymdeithasol	0	0	1
Difrod i Eiddo	2	0	0
Ymosodiad Corfforol Heb Anaf	37	20	11
Ymosodiad Corfforol Gydag Anaf	21	9	6
Bygythiad o Ymosodiad Corfforol	0	5	1
Cam-drin Geiriol	2	0	1
Cyfanswm	62	34	20

I'w nodi: Efallai na fydd graddfa a natur aflonyddu rhywiol neu gam-drin rhywiol tuag at staff yn cael eu cofnodi yn defnyddio'r ffurflen hon - oni bai bod yr aelod o staff wedi gwneud sylw ar y ffurflen i roi gwybod i'r Awdurdod Lleol bod y digwyddiad mewn perthynas ag aflonyddu neu gam-drin rhywiol. Yn yr achos hwn, byddai rheolwr atebol yr aelod o staff yn cofnodi hyn (h.y. Pennaeth) ac yn gweithredu trwy Bolisi Ymddygiad yr ysgol - Camau Cywiro Ymddygiad gyda'r disgybl (trwy'r rhiant/gofalwr).

pa gamau y dylai ysgolion eu cymryd i atal trais, cam-drin ac aflonyddu (e.e. polisïau, canllawiau, hyfforddiant, asesiadau risg ac ati) a pha mor effeithiol y mae ysgolion ar draws Cymru yn cymryd y camau hynny

Dylai fod gan bob ysgol bolisiau wedi'u diffinio'n dda ar waith a byddai cyrff llywodraethu / timau arweinyddiaeth yn cael eu cefnogi gan awdurdodau lleol i sicrhau dealltwriaeth a defnydd llawn o'r polisi. Mae cymorth awdurdod lleol yn cynnwys darparu cymorth polisi effeithiol, cymorth ar gyfer asesiadau risg a chanllawiau ar reoli'r risg. Yn gyffredinol, mae ysgolion yn gweithio'n dda gydag awdurdodau lleol ar hwn ond mae pryderon bod ysgolion yn dal yn tan-adrodd. Gellir cynnig hyfforddiant drwy systemau hyfforddiant ar-lein hefyd ond mae cydnabyddiaeth bod angen gwneud mwy o waith i sicrhau bod yr holl staff wedi cael eu hyfforddi'n dda.

Dylai ysgolion gymryd dull rhagweithiol a defnyddio'r canllawiau a'r fframweithiau a ddarperir. Mae gan awdurdodau lleol bolisiau ar waith (e.e. Canllaw Cadw Staff Ysgol yn Ddiogel) ac mae amryw o asesiadau risg Trais yn y Gwaith / Diogelwch yn eu lle a gweithdrefnau Gwahardd Pob Symudiad i'w dilyn a'u gweithredu yn ogystal â hyfforddiant drwy raglen gynefino'r Pennaeth a darpariaethau hyfforddiant penodol.

Mae cymorth / ymyriadau ALL ychwanegol yn cynnwys adolygu polisiau ymddygiad ac ymateb graddedig yr ysgol i'r cynnydd mewn digwyddiadau ymddygiad, cyflwyno cymorth ymddygiad ychwanegol yn cynnwys canolfannau lles a staff ychwanegol wedi'u hyfforddi mewn ymddygiad/lles a hyfforddiant i staff e.e. ELSA a Thrive.

Mae gweithio mewn partneriaeth gyda Chymorth Cynnar, gwasanaethau ieuencid, gwasanaethau cyfiawnder ieuencid, yr Heddlu a Gofal Cymdeithasol Plant i gyd yn bethau y gall ysgolion eu defnyddio i ymateb i rai o'r materion hyn.

Mae rhaglen gynefino'r Pennaeth yn orfodol, ac mae ysgolion yn cael eu cefnogi i weithredu'r canllawiau a'r mesurau amddiffynnol. Weithiau, byddai'r ALL yn cefnogi ysgol ar ôl digwyddiad i un ai adolygu eu gweithdrefnau presennol neu i ddarparu cefnogaeth i sicrhau bod mesurau ar waith i amddiffyn staff.

Yn gyffredinol, canfyddir bod adrodd ar ddigwyddiadau wedi cynyddu ac mae hyn yn rhywbeth sy'n cael ei annog yn aml iawn er mwyn cael gwared â'r stigma sy'n gysylltiedig ag adrodd ar ddigwyddiadau. Fodd bynnag, gall timau rheoli ysgolion wneud mwy i sicrhau bod y negeseuon hyn yn gyffredin i wella lefelau adrodd a sicrhau bod cymorth wedi'i dargedu yn cael ei gynnig, a bod awdurdodau lleol yn annog hyn.

[pa gefnogaeth y dylai ysgolion ei gynnig i staff sydd wedi dioddef trais, cam-drin neu aflonyddu a pha mor effeithiol y mae ysgolion ar draws Cymru yn darparu'r gefnogaeth honno](#)

Byddai staff sy'n dioddef unrhyw un o'r uchod yn cael cynnig cefnogaeth iechyd galwedigaethol, cefnogaeth lles neu gallant gael eu hatgyfeirio at wasanaethau cwnsela. Fodd bynnag, adroddir bod y nifer sy'n derbyn y cynnig hwn yn aml yn isel.

Mae dangosyddion allweddol ar gyfer pecyn llwyddiannus o bolisi, arfer a chefnogaeth yn cynnwys:

- Hyder yn y broses adrodd gan ddarparu drws agored, amser i ymlacio ac egluro'r digwyddiad heb farnu.
- Y cynnig o gwnsela a chefnogaeth.
- Sicrhau bod y gweithiwr yn deall y gellir rhoi gwybod am y digwyddiad i'r heddlu (lle bo'n berthnasol).
- Adolygiad asesiad risg i sicrhau systemau gwaith diogel, nad oes neb yn gweithio ar ei ben ei hun a chyfeirio at gymorth pellach.
- Sicrhau ymwybyddiaeth gyffredinol ehangach o, hyfforddiant mewn, a monitro darpariaeth hyfforddiant gorfodol Trais yn erbyn Merched, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol, a chyfeirio at lwybrau cymorth.

Enghraifft 3:

Lle nodwyd bod angen cefnogaeth cwnsela neu therapiwtig ychwanegol, mae'r awdurdod lleol wedi gweithio gydag ysgolion i ddarparu'r gefnogaeth bwrpasol honno.

Mae'r mwyafrif o ysgolion wedi cyflwyno dyddiau lles a mentoriaid i helpu ei gilydd gyda'r pwysau o ddydd i ddydd o fewn yr amgylchedd ysgol. Mae ysgolion wedi nodi lles staff a disgyblion fel un o'u blaenoriaethau strategol i sicrhau bod y maes hwn yn cael sylw.

Yn gywir,

Pennaeth Addysg
Head of Education

Ein Cyf / Our Ref:

Dyddiad / Date: 06 January 2023

Gofynnwch am / Please ask for: Sharon Davies

Llinell uniongyrchol / Direct line: 07917275203

Ebost / Email: sharon.davies@wlga.gov.uk

WLGA / ADEW Response to Jane Bryant MS

Thank you for your letter, Minister Jane Bryant,

the scale and nature of violence, abuse, sexual harassment or sexual abuse towards school staff across maintained settings in Wales, whether by colleagues, managers, parents or pupils

Schools record reported incidents and local authorities monitor these, and LAs are therefore able to identify patterns / clusters / links between cases which can highlight concerns around culture or volume of cases which could lead to interventions and training / re-training prioritisation.

Local authorities have generally seen a rise in exclusions and permanent exclusions over the last academic year. A large proportion of these have been related to incidents of verbal and physical aggression to staff from pupils.

In addition, anecdotal feedback from schools highlights that tensions from parents towards schools in relation to their children's education appear more prominent in comparison to pre-pandemic issues.

Local authorities do not publish data relating to incidents due to the sensitivity of the content, but to assist with this query and to provide a sense of scale, a number of local authorities have agreed for the purposes of this communication to provide information and examples of practice under agreement of anonymity:

Example 1:

Since January 2020 (to November 2022) there have been 196 recorded incidents in maintained settings. These are mostly incidents of violence by pupils against staff. There are number of recurring types of incidents, and these tend to be in the main in areas of higher deprivation. Incidents involving physical violence by parents and

other staff is rare with less than 5 incidents reported since January 2020.

This example shows the level of data available, and the role local authorities take in monitoring and intervention.

Example 2:

Scale and Nature of violence (both physical and non-physical, e.g., verbal abuse across maintained settings in Wales is recorded via the use of accident report forms and Violence at Work Report forms.

Violence at Work Statistics for the period July to September 2022:

In total there were 62 Violence at Work reports in the Directorate between July to September 2022. In 61 of the incidents, the assailant was a pupil of which 55 were primary schools, 1 was a secondary school and 5 were special schools.

Violent Incident Category	July to Sept 2022	July to Sept 2021	July to Sept 2020
Anti-Social Behaviour	0	0	1
Damage to Property	2	0	0
Physical Assault No Injury	37	20	11
Physical Assault with Injury	21	9	6
Threat of Physical Assault	0	5	1
Verbal Abuse	2	0	1
Total	62	34	20

To note: Scale and nature of sexual harassment or sexual abuse towards staff may not be captured using this form – unless the member of staff made a comment on the form to notify the Local Authority that the incident was in relation to sexual harassment or abuse. In this instance the member of staff's line manager would record this (i.e., Head teacher) and act through the schools Conduct and Behaviour Policy - Behaviour Corrective Actions with the pupil (via parent/carer).

what steps schools should take to prevent violence, abuse and harassment (e.g., policies, guidance, training, risk assessments, etc.) and how effectively schools across Wales are taking those steps.

All schools should have well defined policies in place and governing bodies / leadership teams would be supported by local authorities to ensure full understanding and application of policy. Local authority support includes provision of effective policy support, support for risk assessments and guidance on managing the risk. Schools in general work well with local authorities on this but there is a concern that there remains underreporting in schools. Training can also be offered via online training systems but there is an acknowledgment that there is further work to do in ensuring all staff are well trained.

Schools should take a proactive approach and use the guidance and frameworks provided. LAs have policies in place (e.g., Schools Keeping School Staff Safe Guidance) and there are various Violence at Work / Security risk assessments and Lock Down procedures to be followed and practiced as well as training via Head teacher induction and specific training provisions.

Additional LA support / interventions include reviews of behaviour policies and a school graduated response to increases in behaviour incidents, introduction of additional behaviour support including wellbeing hubs and additional behaviour/wellbeing trained staff, and training for staff e.g. ELSA and Thrive.

Partnership working with Early Help, youth services, youth justice services, Police and Children's Social Care are all ways that schools can use to respond to some of these issues.

Head teacher induction is mandatory, and schools are supported to implement the guidance and protective measures. On occasions, the LA would support a school after an incident has occurred to either review their existing procedures or provide support to ensure measures are in place to protect staff.

Incident reporting is generally perceived to have increased and this is something that is encouraged very often to remove the stigma from reporting. However, more can be done by school management teams to ensure these messages are commonplace to improve reporting and ensure targeted support is offered, and local authorities encourage this.

what support schools should offer to staff who have suffered violence, abuse or harassment and how effectively schools across Wales are providing that support.

Staff who suffer any of the above would be offered occupational health support, wellbeing support or additionally can be referred to counselling services. However, take up of this offer is often reported as low.

Key indicators of a successful package of policy, practice and support include:

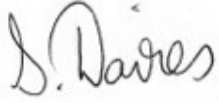
- Confidence in the reporting process by providing an open door, time to decompress and explain the incident without judgement.
- The offer of counselling and support
- Ensure the employee understands the incident can be reported to the police (where relevant)
- Risk assessment review to ensure safe systems of work, no lone working and signposting to further support
- Ensuring wider general awareness of, training in, and monitoring of delivery of VAWDASV mandatory training, and signposting to support routes.

Example 3:

Where there has been a need for additional therapeutic or counselling support, the local authority has worked with schools to provide that bespoke support.

The majority of schools have introduced wellbeing days and mentors to assist each other with the day-to-day pressures within the school environment. Schools have identified staff and pupil wellbeing as one of their strategic priorities to ensure this area is being addressed.

Yours sincerely,

Pennaeth Addysg
Head of Education

Croesawn ohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg a byddwn yn ymateb i ohebiaeth yn yr un iaith.
Ni fydd defnyddio'r naill iaith na'r llall yn arwain at oedi.

We welcome correspondence in Welsh and English and will respond to correspondence in the
same language. Use of either language will not lead to a delay.

wlga.cymru

wlga.wales

@WelshLGA